

ကျောင်းမှ ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး မစ္စဒရာဝတီ (Miss Irrawaddy) ၏ ဖိတ်ကြားသော ဧည့်ခံပွဲလည်း ပါလေသည်။ ထိုကျောင်း၌ ကျင်းပသော ညနေစာစားပွဲကို တက်ရောက်ကြလေသည်။

(ထိုဆရာမကြီး မစ္စဒရာဝတီ (Miss Irrawaddy) မှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းထွက် ဖြစ်၍ ဦးဒိုးနှင့် ကျောင်းနေဘက် ဖြစ်လေသည်။) ထိုညနေစာ စားပွဲတွင် ၎င်း၏ ကျောင်းသူများ ကပြသော သကုဏ္ဍလ ပြဇာတ်ကို ကြည့်ခဲ့ရပြန်လေသည်။ ထို အကြိမ်၌မူကား စာရေးသူ၏ အထက်က ဖော်ပြခဲ့သော ကာလီဒါသ စာပေများ ရှာဖွေလိုစိတ် ပိုမိုပြင်းထန်လာရုံမျှမက အခြေ အနေကလည်း ပေးလာပေတော့ရာ ထိုညမှာပင် စာအုပ် ရှာဖွေရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဒိုးထွန်နှင့် ဦးဒိုးတို့အား တိုင်ပင်ရလေ တော့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဟေပင်ဘိုသစ် စာအုပ်တိုက်၊ မက္ကမိလန် စာအုပ်တိုက် အစရှိသည်တို့ကို အခြေအလွှား သွား၍ ရှာဖွေရာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စာအုပ်အချို့ ရရှိခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် အင်္ဂလိပ်စာပေဖြင့် တွေ့ရှိရသော စာအုပ်တို့မှာ အများ အားဖြင့် ဝေဖန်စာများသာလျှင် ဖြစ်ကြပေရကား ဟင်ဒီဘာသာနှင့် တမိလ်ဘာသာ စာအုပ်များကို စုဆောင်းရန်အကြံ ဖြစ်ပေါ် လာပြန်လေသည်။ သို့နှင့် ဗာရာဏသီမှ ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ ဘယ်ရီ (Mr. K. C. Beri)၊ ဘုံဘိုင်မှ မစ္စတာ ဘတ်ကဲလ် (Mr. S. Bhatkal M.A., I.L.B.)၊ မဒရပ်မြို့မှ ကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ ဆန်ကရာနာရယနမ် (Mr. N. Sankaranarayanan) နှင့် အိန္ဒိယ တောင်ပိုင်း စာအုပ်အသင်းကြီးမှ မစ္စတာ သမ်ဘား (Mr. S. K. Thamba) တို့အား အကူအညီ တောင်းရပေတော့သည်။

ယင်းသို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ မိတ်ဆွေများ၏ အကူအညီဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသော စာအုပ်များအပြင် တမိလ် ဘာသာ၊ ဟင်ဒီသင်္ကရိုက်ဘာသာ စာပေတို့နှင့် ရေးသားသော ကာလီဒါသနှင့် ဆိုင်ရာ စာအုပ်တို့ကို တွေ့သမျှ သိမ်းကျုံး၍ ဝယ်ခဲ့ရုံမျှမကဘဲ နောက်ထပ် ရှာဖွေ တင်ပို့ပေးရန်ကိုလည်း မှာကြားခဲ့ပေးသေးသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံက မိတ်ဆွေများနှင့် ဆွေးနွေးရာ၌ ပိုမိုသိရှိခဲ့ရသော ဗဟုသုတကား (၁) မေဃဒုတ၊ သက္ကဏ္ဍလ အစရှိသော ကဗျာစာပေနှင့် ပြဇာတ် အကျော်အမော်တို့ကို ရေးသားသည် ကာလီဒါသသည်သာလျှင် အိန္ဒိယပြည်၏ ဂုဏ်ယူ၍ မဝနိုင်သော ကာလီဒါသ ဖြစ်ကြောင်း၊ (၂) အခြားသော ကာလီဒါသဘွဲ့ အမည်ခံ ပညာရှိများလည်း နှောင်းအခါ၌ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးကြောင်း တို့ပင် ဖြစ်လေသည်။

ထိုထိုသော မိတ်ဆွေကြီးတို့၏ထံမှ ဗဟုသုတကို နှာခံမှတ်သားရပြန်သောအခါ ကာလီဒါသ ဟူသော အမည်ပါလျှင် မည်သည့်စာကိုမဆို ရှာဖွေဆောင်းမှ ဖြစ်တော့မည် ဟူ၍လည်း အကြံရလာပြီးလျှင် ထိုထိုသော စာပေတို့ကို မှုရင်းမပျက်စေဘဲ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုကာ စာတင်၍ထားခဲ့ရလျှင် နှောင်းလာ နောက်သားတို့အဖို့ များစွာ တန်ဖိုးရှိလိမ့်မည် ဟူ၍လည်းကောင်း တွေးမိပြန်လေသည်။ ထိုကြောင့် ဟင်ဒီဘာသာစာအုပ် အမြောက်အမြားကို အဘိဓာန်နှင့် ဆေးကျမ်းပါမကျန် ဝယ်ယူခဲ့ရပြန် လေသည်။

သို့နှင့် မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီးလျှင် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ မတ်လလောက်တွင် အိန္ဒိယပြည်မှ နောက်ထပ် တင်ပို့လိုက်သော မစ္စတာ ဘယ်ရီထံမှ စာအုပ်များနှင့် မစ္စတာ ဆန်ကရာနာရယနမ်ထံမှ စာအုပ်တို့လည်း ရောက်ရှိလာကြပြန် လေသည်။ ထိုအတောအတွင်းမှာပင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော ကာလီဒါသနှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ စာအုပ်တို့ကို ယခု ယဉ်ကျေးမှု ညွှန်ကြားရေးဝန် ဦးသန်းထွန်း၏ အကူအညီဖြင့် နိုင်ငံတော် စာကြည့်တိုက်မှ ငှားရမ်းကူးယူခြင်း၊ ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်း များ ပြုလုပ်ခဲ့ရပေသည်။

စာရေးသူကား ဟင်ဒီဘာသာ သင်္ကရိုက် စာပေတို့ကို တတ်ကျွမ်းသူ မဟုတ်ပါ။ အမျိုးသား စာပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရှိသော ပါဠိဆရာကြီး သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ ဦးတင်ဦးအား ဟင်ဒီနှင့် သင်္ကရိုက် စာပေများကို မြန်မာလို အတိအကျ ပြန်ဆိုစေရပေသည်။ ထိုနောင်မှ စာရေးသူက သင့်လျော်အောင် အစီအစဉ် ပြုလုပ်၍ စကားပြေဖြင့် ပြန်လည်ရေးသားပေးသည်။

ကာလီဒါသနှင့် ပတ်သက်သော စာပေတို့ကို ယင်းသို့ ဆွဲနောက်ရှာဖွေသောအခါ ယခင်က အိန္ဒိယမိတ်ဆွေများ ပြောခဲ့

သည့်အတိုင်း ကာလီဒါသ အမည်ဖြင့် ထင်ရှားကျော်စောခဲ့သော ပညာရှိသူခမိန် သုံးယောက်တို့ တွေ့ရှိနေပေတော့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုကာလီဒါသတို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော်မျှ ကွာခြား၍ ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းတို့ကား-

(၁) ခရစ်နှစ် ၅ ရာစုနှစ်အတွင်း ပါဠိလိုပတ်ပြည်မှ ဥဇ္ဇေနီပြည်သို့ ပြောင်းရွှေ့ နန်းစံတော်မူခဲ့သော စန္ဒဂုတ္တု၏ ဝိကြမဒိတျ မင်းတရားကြီး (၃၈၀-၄၁၀) လက်ထက်၌ နဝရတနာဟု ထင်ရှားသော ပညာရှိ ၉ ယောက်အနက် သက္ကဏ္ဍလ အစ ရှိသော ကမ္ဘာကျော် စာပေတို့ကို ရေးသားသော မူလ ကာလီဒါသ (ဤကာလီဒါသနှင့် ပတ်သက်၍ ခုနှစ်သက္ကရာဇ် အငြင်းအခုံ ရှိရာ ရှင်းလင်းချက်ကို များမကြာမီ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေတော့မည့် ကာလီဒါသ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြပေအံ့)။

(၂) ခရစ်နှစ် ၁၁ ရာစုနှစ်များအတွင်း မာလဝါကုန်းပြင် (ယခု ဘုံဘိုင်နယ်နှင့် ရာဇပုတ္တနယ်စပ်) အရပ်များ၌ မန္တုပြည်၊ ဓာရာပြည်နှင့် ဥဇ္ဇေနီပြည် တည်းဟူသော ပြည်ထောင် ၃ ခုကို ဓာရာတိုင်းဟု သမုတ်၍ ထီးနန်းအုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ခဲ့သော ဘောဇ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ လက်ထက်၌ ထင်ရှားကျော်စောသည့် ကာလီဒါသ။

(၃) ခရစ်နှစ် ၁၈ ရာစုနှစ် စောစောပိုင်းလောက်တွင် အာဂရာမြို့၌ စိုးစံသော သြရာမံစစ်ဘုရင်၏ မြေးတော် အတ္တဘာ မင်းကြီး လက်ထက်၌ ထင်ရှားကျော်စောခဲ့သော ကာလီဒါသဘွဲ့ခံ တူလ်ဆိဒတ်စ်တို့ ဖြစ်ပေသည်။

ကျမ်းအဆူဆူနှင့် ရာဇဝင်သမိုင်း အစောင်စောင်တို့ကို နှိုင်းယှဉ်ဝေဖန်သည် ရှိသော် ထိုပညာရှိ ၃ ဦးအနက် သက္ကဏ္ဍလ အစရှိသော ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ ပြဇာတ် အကျော်အမော်တို့ကို ရေးသားသော ကာလီဒါသသည် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၅ ရာစုနှစ်အတွင်း၌ ထီးနန်းစိုးစံတော်မူသော ဝိကြမဒိတျ မင်းတရားကြီး လက်ထက်၌ ထင်ရှားကျော်စောသည့် ပညာရှိကြီး ကာလီဒါသပင် ဖြစ် သည်ကို အထောက်အထား အလုံအလောက် တွေ့ရှိထားရသဖြင့် ထိုပညာရှိကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို "ကာလီဒါသ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် သူ၏ ကဗျာ စာပေများ" အမည်ဖြင့် စာအုပ်တစ်အုပ် အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ရေးသားထားပြီး ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် အတ္ထုပ္ပတ္တိတို့မည်သည့် ရာဇဝင်ဆန်ဆန် ရေးသားရသော စာအုပ်မျိုး ဖြစ်ပေရကား မည်မျှပင် ပြည့်စုံကောင်းမွန် စေကာမူ လူကြိုက်နည်းတတ်သဖြင့် အဆိုပါ "ကာလီဒါသ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် သူ၏ ကဗျာ စာပေများ" ခေါ် စာအုပ်ကို ပုံနှိပ် ပြန်ချိရန်အတွက် စာအုပ် ထုတ်ဝေသူတို့အဖို့ တွန့်ဆုတ်ကာ မပုံမရဲဖြစ်၍ ချင့်ချိန်နှိုင်းဆနေရသည့်အခိုက် ဖတ်သူတို့ကို ဘဝင် ခွေစေမည် ရဟန်းကြိုက်၊ မင်းကြိုက်၊ လူကြီးကြိုက်၊ လူငယ်ကြိုက်၊ ပျိုတိုင်းကြိုက်တဲ့ နှင်းဆီခိုင်ဟု ခေါ်ဆိုလောက်သော စာ တစ်အုပ်ကို ရုတ်တရက် သတိရခဲ့လေသည်။

ထိုစာအုပ်ကား ယခု တင်ပြအပ်သော ဘောဇ ဘုရင် လက်ထက်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့ဖူးသည့် ကာလီဒါသ၏ အကြောင်းအရာ ပြဿနာပေါင်းစုံတို့ကို စုစည်းပေါင်းချုပ်၍ ရေးသားထုတ်ဝေလိုက်ရသော "ကာလီဒါသ လျှောက်ထုံး" ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဤစာအုပ်ကို ရေးသားပြုစုရာ၌ အကိုးအကား အထောက်အထား ယူခဲ့ရသော စာအုပ်များမှာ -

- 1. Tales from Kalidasa by S. K. Surveyor,
- 2. Kalidasa by Sri Aurobindo.
- 3. Kumarasambhavam by S. R. Sehgal M. A., Ph.D.,
- 4. Shakuntala and other writings of Kalidasa by Ernest Rhys, Editor of Every man's library.
- 5. History of Sanskrit Literature by S. N. Dasgupta, C.I.E., M.A., Ph.D.,
- 6. History of India by N. K. Sinha, M. A., Ph.D., and C. Banerjee, M.A., Ph.D.,
- 7. India. (A Hand-book of Travel) by P. B. Roy.
- 8. Ceylon and India History by L. H. Perera B. A. (Hon.) and M. Ratnasabapathy B. A. (Hon.)
- 9. Kalidasa by Walter Ruben,

ဟင်ဒီသင်္ကရိုက်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော စာအုပ်များ

၁၀။ ကာလီဒါသ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် သူ၏ အနုစာပေများ

by J. K. Choudury, I.E.S.

၁၁။ ဘောဇဘုရင်နှင့် ကာလီဒါသ

by B. S. Chandra

၁၂။ ဘောဇ ကာလီဒါသ

by Professor Pandit. A. Prasad.

၁၃။ ဟင်ဒီကဗျာယဉ် ရေးသူ ရာဟုလာသင်္ကရိုက်စွည်း။

၁၄။ ကာလီဒါသ၏ ကဗျာများ၊ (ဟင်ဒီဂျာနယ် မဂ္ဂဇင်းပေါင်းစုံ ကောက်နုတ်ချက်)။

၁၅။ ရယုဝံသ

by Sri. K.M. Shatrika, M. A.

၁၆။ သက္ကဏ္ဍလ ရေးသူ အမ်အေမန်ယု M. A.

၁၇။ မေဃဒုတ Dr. S. Chandra, M. A.

၁၈။ ကာလီဒါသ၊ သက္ကဏ္ဍလ (မြန်မာလို)

ရေးသူ-ရဝေထွန်း။

အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ကာလီဒါသ အမည်နှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ စာပေတို့ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် မှတ်တမ်းတင် ခဲ့ရန် ရည်သန်ရင်း ရှိသည်အတိုင်း ဤ "ကာလီဒါသ လျှောက်ထုံး" ကိုလည်း အပြည့်အစုံ ရေးသားထုတ်ဝေရန် သန္နိဋ္ဌာန် ရှုမှတ်ထားပြီးဖြစ်ရာ ဤစာစောင်သည် ပထမတွဲမျှသာ ရှိပေသေးသည်။ များမကြာမီ ဒုတိယတွဲကို ထုတ်ဝေနိုင်ရန် စီမံလျက် ရှိပါသည်။ စာရသည့် သုတေသီ အပေါင်းတို့သည် ဒုတိယတွဲကိုလည်း ဆက်လက်၍ ဖတ်ရှုလေ့လာကြရန် နှိုးဆော်အပ်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း အထက်၌ ဖော်ပြထားသော အကိုးအကား အထောက်အထားပြုသည့် စာအုပ်တို့အပြင် ဟင်ဒီ သင်္ကရိုက်နှင့်တကွ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားအပ်သော အခြားစာအုပ်များကို လည်းကောင်း၊ တမိလ်ဘာသာ ပြန်ဆိုနိုင်သူနှင့် ကြိုကြိုက်က ပြန်ဆိုနိုင်ရန် တမိလ်ဘာသာ စာအုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း နောက်ထပ်ဆောင်းလျက်ပင် ရှိနေဆဲဖြစ်၍ ပိုမိုပြည့်စုံ သော စာပေတို့ကို ဆက်ကာ ဆက်ကာ ထုတ်ဝေ ဖြန့်ချိသွားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ဤစာအုပ်၏ နောက်ဆက်တွဲ များကို တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် အလျဉ်းသင့်သလို ထုတ်ဝေသွားခြင်းအားဖြင့် မြန်မာစာပေနယ်ကို တိုးတက် ကျယ်ဝန်းစေရန် ကြိုးပမ်းရာလည်း ရောက်ပါသည်။ ယင်းကိစ္စ အထမြောက်ရန်မှာ စာဖတ်ပရိသတ်၏ ဝိုင်းဝန်းအားပေးမှုအပေါ်တွင် တည်ရှိပါ သဖြင့် ဤစာအုပ်ကို ဖတ်ရှုလေ့လာပြီးနောက် အကောင်း အဆိုး ဝေဖန်ခံစားမှုများကို မေတ္တာရှေ့ထား၍ ပေးပို့ကြပါရန်လည်း အနှူးအညွတ် ဖော်ပြလိုပါကြောင်း။

ဤစာအုပ် ဖြစ်မြောက်စေရန် အကြံအား ဉာဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စာအုပ်စာတမ်း ရှာဖွေဆောင်းခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း တစ်နည်းနည်းနှင့် အကူအညီပေးခဲ့ကြသော မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ ယဉ်ကျေးမှုဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန် ဦးသန်းထွန်း၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဒရပ်မြို့တော် ဟေဂင်ဘိုသစ် စာအုပ်တိုက် အုပ်ချုပ်မှု ဒါရိုက်တာ လူကြီး မစ္စတာ ဆန်ကရာနာရယနမ်၊ ကာလ ကတ္တာမြို့တော် ဒုတိယဥပစာရေး စာအုပ်ဆိုင်ရှင် မစ္စတာ ဒုတိယဥပစာရေးနှင့် ဗာရာဏသီမြို့ ဟင်ဒီပရကတ်ရှီ စာပုံနှိပ်တိုက် ပိုင်ရှင် မစ္စတာ ကေ၊ စီ၊ ဘယ်ရီတို့အားလည်းကောင်း၊ ဟင်ဒီသက္ကဋဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခြင်းအားဖြင့် နီးနီးကပ်ကပ် အကူအညီပေးလျက်ရှိသော ပါဠိဆရာ သိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယ ဦးတင်ဦးအားလည်းကောင်း အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း။

ရန်ကုန်မြို့။ ၂၈-၉-၆၁။

ပထမတွဲ နိဒါန်း

ကာလီဒါသ ဆိုလျှင် မြန်မာ တစ်မျိုးလုံး သိကြသည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ သို့ရာတွင် ကာလီဒါသကို သိသော အသိချင်း တွဲကြမည်ဟူ၍ကား မထင်မိပေ။ စာရေးသူတို့ ငယ်စဉ်က ကာလီဒါသကို ကာမသျှတ္တရ ဆရာကြီးဟု အသိအမှတ် ပြုခဲ့ကြ၏။ အရွယ်ရောက်၍ စာဖတ် ဝါသနာပါလာသောအချိန်၌ ကာလီဒါသ အမည်နှင့်တွဲလျက် "သက္ကဏ္ဍလ" "မေဃဒုတ" ဟူသော စကားကို မကြာခဏ တွေ့ရှိ သတိပြုမိပေသည်။ မည်သည့်စာအုပ်တွင် ဟူ၍မူကား မမှတ်မိတော့ပေ။ သို့ရာတွင် အနီးဆုံး ဆက်စပ်၍ တွေးကြည့်သောအခါ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်က ထွက်ခဲ့ဖူးသော ဒဂုံမဂ္ဂဇင်းကြီး၌ တွေ့ဖူးသည်ဟု စိုးဝါး ထင်မိပေသည်။

တစ်ဖန် လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်ခန့်က ကုလားရုပ်ရှင်တစ်ခု နာမည်ကြီးလှ၍ သွားရောက်ကြည့်ခဲ့ဖူးလေသည်။ ဇာတ်ထုပ်ကား "သက္ကဏ္ဍလ" ဇာတ်ဖြစ်၍ အလွန် လူကြိုက်များသောဇာတ်ကား ဖြစ်ပေ၏။ ထိုအကြိမ်တွင် စာရေးသူ၏ အာရုံ၌ ရှေးယခင်က အမှတ်မထင် မှတ်သားမိခဲ့သော ကာလီဒါသနှင့် သက္ကဏ္ဍလကို ပြန်လည်၍ သတိပြုမိပေသည်။ ဤအကြိမ် သတိရခြင်းကား ရှေးကကဲ့သို့ မဟုတ်တော့ချေ။

ယင်းသို့ ကမ္ဘာကျော်သော ပြဇာတ်ကြီးများနှင့် ကဗျာကျမ်းကြီးများကို ရေးသူဆိုလျှင် ကာလီဒါသသည် ကာမသျှတ္တရ ဆရာကြီး ဖြစ်သင့်သလော ဟူသော အတွေးများ ဝင်စမြဲလာပေသည်။ သတိနှင့် မှတ်သားရန်လည်း ဆုံးဖြတ်မိလေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ကာလီဒါသ အမည်နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသော စာအုပ်စာတမ်းမှန်သမျှ စုဆောင်းရှာဖွေ၍ မြန်မာဘာသာဖြင့် စာတင် ခဲ့လိုသော ဆန္ဒများလည်း တဖွားဖွား ပေါ်ပေါက်လာလေသည်။

ဆန္ဒ၏ ပြင်းထန်သော တောင်းဆိုမှုသည် ယခုအခါ အောင်မြင်၍လာပေပြီ။ ယင်းသို့ ကာလီဒါသနှင့် စပ်လျဉ်းသမျှသော အကြောင်းအရာတို့ကို စုံစမ်းရှာဖွေရန် ပေါ်ပေါက်လာသော အခွင့်အလမ်းကား ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၌ အစပြုခဲ့ပေ၏။ မည်သို့နည်းဟူမူ ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ ညနေမှ အစပြု၍ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့အထိ အိန္ဒိယပြည် မဒရပ် မြို့တော်၌ ကုလသမဂ္ဂ ပညာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့ခွဲ၏ စာအုပ်ထုတ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲကြီး (Seminar on Book Promotion and Distribution by UNESCO Regional Council) ကျင်းပလေသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲသို့ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ ကိုယ်စားလှယ်များ အဖြစ် စာပေဗိမာန် ဘာသာပြန်အသင်းမှ ဦးဒိုး (အမ်အေ)၊ နိုင်ငံတော်အစိုးရ ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံတော် စာကြည့်တိုက်မှူး ဦးသန်းထွန်း (ယခုအခါ ယဉ်ကျေးမှုဌာန ညွှန်ကြားရေးဝန်)၊ မခင်တင်၊ စာပေတိုက်မန်နေဂျာ ဦးကျိကြီးနှင့် စာရေးသူ အပါအဝင် ကိုယ်စားလှယ် ၄ ဦးတို့ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြလေသည်။

ရက်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော် ကျင်းပနေသည့်အတွင်း စနေ၊ တနင်္ဂနွေနှင့် ကြားရက် အားလပ်ချိန်တို့၌ ဘုရင်ခံမှအစ မြို့ ပေါ်ရှိ ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးတို့က ဖိတ်ကြား၍ စည့်ခံသော ပွဲအမျိုးမျိုးလည်း မပျက်မကွက် တက်ရောက်ကြရလေသည်။ ထိုသို့သော ဧည့်ခံပွဲများအနက် ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့ညနေတွင် မဒရပ်မြို့ ကွင်းမေရီ ကောလိပ်